

NYTT OM LEGEMIDLER

Anbefalte hormonelle prevensjonsmidler

Legemiddelverket anbefaler kvinner å velge langtidsvirkende hormonell prevensjon som p-stav eller hormonspiral. Disse prevensjonsmidlene gir svært god beskyttelse mot graviditet. Ettersom de ikke inneholder østrogen, gir de heller ikke økt risiko for blodpropp. Dersom kvinner ønsker å bruke en pille, er rådet å velge en østrogenfri p-pille som heller ikke gir økt risiko for blodpropp⁽¹⁾.

Legemiddelverkets anbefaling for kvinner som skal begynne med hormonell prevensjon

1. Langtidsvirkende prevensjonsmidler som spiral og p-stav

Hormonspiral og p-stav gir svært god beskyttelse mot graviditet, gir ikke økt risiko for blodpropp og er aktuelle prevensjonsmidler for mange kvinner.

Ved valg av p-stav skal implantatet plasseres rett under huden på innsiden av den ikke-dominante overarmen. Implantatet skal settes inn over tricepsmuskelen ca. 8-10 cm fra den mediale epikondylen på humerus og 3-5 cm fra fordypning mellom biceps- og tricepsmuskelen⁽²⁾. Implantater som ikke kan palperes skal bare fjernes av helsepersonell som har erfaring med dette.

2. En østrogenfri p-pille

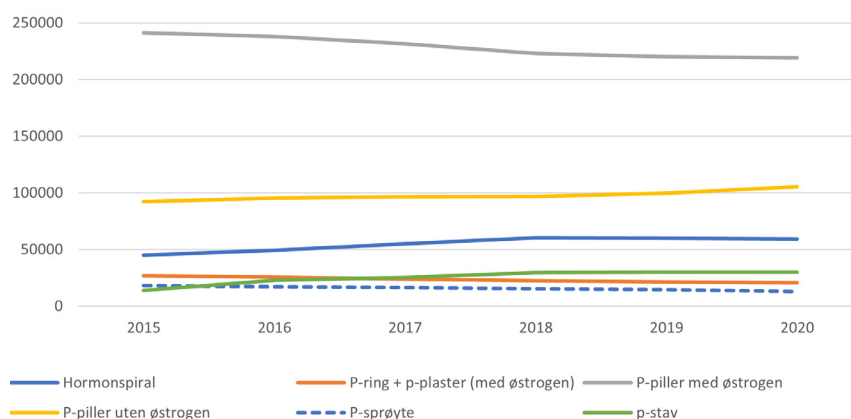
P-piller uten østrogen gir ikke økt risiko for blodpropp hos friske kvinner, men gir noe oftere blødningsforstyrrelser enn kombinasjonspiller.

3. Kombinasjonspiller (p-piller med østrogen)

Kombinasjonspiller med østrogen kan være et alternativ for kvinner som ønsker god blødningskontroll og som ikke har kontraindikasjoner mot prevensjon med østrogen⁽³⁾.

Alle p-piller med østrogen gir økt risiko for blodpropp. Kvinner som ønsker en kombinasjonspille, bør velge en p-pille med østrogen og levonorgestrel eller en p-pille med østrogen og norgestimol siden disse kombinasjonene gir minst økt risiko for blodpropp⁽¹⁾.

Antall kvinner som fikk ulike typer prevensjon i årene 2015-2020

Virketiden for hormonspiral er inntil 3-5 år, mens virketiden for p-stav er inntil 3 år. Antallet kvinner som til enhver tid bruker disse langtidsvirkende prevensjonsmidlene er derfor langt høyere enn det figuren viser. Kilde: Reseptregisteret og Grossistbasert legemiddelstatistikk

Referanser:

- <https://legemiddelverket.no/bivirkninger-og-sikkerhet/rad-til-helsepersonell/p-piller/anbefalte-hormonelle-prevensjonsmidler>
- https://www.legemiddelsok.no/_layouts/15/Preparatomtaler/SpC/2000-03543.pdf
- https://legemiddelverket.no/Documents/Bivirkninger%20og%20sikkerhet/R%C3%A5d%20til%20helsepersonell/P-piller/Sjekkliste_forskrivere_norsk_110618.pdf
- <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/befolkningen/rad-for-gravide-og-ammende/>
- <https://bmjmedicine.bmj.com/content/1/1/e000190>
- <https://www.fhi.no/nyheter/2022/gravide-som-tar-koronavaksine-blir-beskyttet-mot-alvorlig-omikronsykdom/>

Koronavaksine beskytter mot alvorlig omikronsykdom hos gravide

Gravide har økt risiko for å utvikle alvorlig covid-19-sykdom. Folkehelseinstituttet anbefaler derfor alle gravide å ta to doser med mRNA-vaksine og en ekstra dose hvis det er gått mer enn 20 uker etter andre dose⁽⁴⁾.

Det finnes lite kunnskap om hvordan gravide rammes av omikroninfeksjon, men en britisk studie viste at de fleste gravide som ble lagt inn på sykehus med moderat til alvorlig omikroninfeksjon, var uvaksinerte eller ikke fullvaksinerte^(5,6). UK Obstetric Surveillance System (UKOSS) ved Universitetet i Oxford har fått rapporter fra alle 194 sykehus med fødeavdeling.

- Blant 3699 gravide som ble innlagt, hadde en fjerdedel symptomer. De øvrige ble innlagt av andre årsaker og hadde covid-19-infeksjon uten symptomer.
- Blant 986 kvinner med symptomer hadde én av fem uvaksinerte moderat til alvorlig sykdom. Hos kvinner med tre vaksinedoser var andelen én av 20.
- Blant de 30 kvinnene som ble innlagt på intensivavdelingen var flertallet uvaksinerte og ingen hadde fått tre vaksinedoser. Fire kvinner døde som følge av covid-19-sykdom, tre var uvaksinerte og en hadde fått bare én vaksinedose.

Studien viser at vaksinen gir viktig beskyttelse også mot nye varianter av viruset, og beskytter både mor og barn mot alvorlig sykdom under svangerskapet.